

først og Centralstationen sidst. Jeg tror, at alt Lyset skal komme fra oven, jeg tror, at fra Landbohøjskolen eller Universitetet, som det ærede Medlem vil, bør Centralstationen udgaa, og efterhaanden faar Befolkningen nok Diet op for, hvad Nytte Landstationer kunne gjøre, og ønsker den saadanne, bidrager den nok af sig selv til at faae dem anlagte i de forskjellige Egne. Jeg tror, at det er den rette Vej; jeg tror ikke, at man faar noget som helst paalideligt Udbytte af de smaa Landstationer, saalænge der ikke haves en Centralstation, og man udsætter sig for, at en Del af de Bidrag, som ydes til de førstnævnte, gaar tabt. Jeg skal forøvrigt kun bemærke, at jeg ingenlunde har ønsket en Centralstation for disse Forsøg anlagt i Sjælland; thi deri er jeg enig med den ærede Indenrigsminister, at den bør ligge i eller ved Kjøbenhavn og staa i saa nær Forbindelse med Universitetet og Landbohøjskolen, som muligt. Nei, jeg mener, at der i Sjælland skal være en Filial af Landbohøjskolen, altsaa en Stiftelse, som arbejder i samme Retning. Den levende Virksomhed, som det ærede Medlem tænker sig, at en Station som den her omhandlede vil udfolde, og den videnskabelige Interesse, den vil vække i Solbæk Amt, har noget tiltalende ved sig; men jeg tillader mig at tro, at hans Fantasi der lover ham temmelig Meget, uden at jeg forøvrigt vil sige, at der ikke baade i den ældre og den yngre Befolkning findes Mænd og Kvinder, som have Interesse for den Slags Ting, paa ingen Maade; men jeg tror ikke, at Bevillingens Vedtagelse vil kunne fremkalde slet saa levende en Virksomhed, som han forestiller sig; thi dertil er desværre en stor Del af vor Landalmue for ilde forberedt.

H. Rasmussen: Jeg skal tillade mig at sige et Par Ord om de Endringsforslag, der ere stillede, og jeg vil da først tillade mig at gjøre opmærksom paa, hvad jeg tror er berettiget, at der jo ikke paaligger Embedsmændene ved den posttekniske Lærestanstalt nogen som helst Forpligtelse til at afgive Erklæring over Eneretsager, og naar altsaa Embedsmændene alligevel frivillig gjøre det, saa sker der dem aldeles ingen Uret. Jeg vil imidlertid ogsaa tillade mig at minde om, at dette Spørgsmaal jo tidligere har været forhandlet, og man har ved Lov forsøgt at indføre et andet System, men da var der, som allerede berørt af den ærede 1ste Landsthingsmand for 10de Kreds (Sesfen), forskellige Meininger om, hvad der var det Rette, og min Mening er da i Følge hele Sagens Natur og Stilling den, at det bliver en Skjønssag for Bevillingsmyndigheden, hvad den vil gjøre paa dette Omraade. Der kunde jo, hvis Bevillingen er for Knap til derfor at lade undersøge hele den Mængde Forslangender, som fremkomme om Eneret, maatte — saaledes som det blev paavist under

det omtalte Lovforslags Behandling her —, forlanges et Honorar af dem, der ønske deres Sager undersøgt. I alt Fald var dette da en Udvei for Ministeren, og jeg kan saaledes ikke for mit Vedkommende skjønne, at Ministeren kan komme i den ringeste Forlegenhed ved den Bevilling, der staa paa Finantsloven. (Krieger: Maa jeg bede om Ordet). Med Hensyn til den Bevilling, som er omtalt af den ærede 5te Landsthingsmand for 2den Kreds (Bytphen-Adeler), hvis Sympathi for den jeg fuldstændig deler, vil jeg tillade mig at bemærke, at der ikke kan siges at have været Mangel paa en stærk Interesse, idet jo Landboforeningen virkelig har vist, at den er beredvillig til at yde store Offre, men da det er en Foranstaltning, som vil komme det hele Land til Gode, synes jeg, der er stor Anledning for Rigsdagen til ogsaa at bidrage Sit ved at give denne Bevilling. Jeg skjønner ikke rettere, end at, om denne Foranstaltning ogsaa fortrinsvis vil komme den enkelte Egn til Gode, saa er denne Forsøgsstation og Lærestanstalt jo dog aaben for det hele Land, og vi kunne ogsaa være ganske overbeviste om, at af dem, der ville søge Anstalten, vil den mindste Del være Elever fra selve Kredsen, thi den Beføstning, der er forbunden med Opholdet paa en saadan Forsøgsstation eller Lærestanstalt, er saa stor, at det ikke er Enhvers Sag at kunne udrede den. Desuden er det ogsaa en bekendt Sag, at vi staa ved Begyndelsen af den Udvi-ling, der her er Tale om at fremme, og Landboerne ere jo, som bekendt, det kan jeg gjerne sige, meget sendrægtige til at ville gaa ind paa noget Nyt, og af den Grund kan man være ganske overbevist om, at dersom Forsøgsstationen i Solbæk Amt skal faae et tilstrækkeligt Elevantal, saa vil det ske fra det hele Land. Da nu Bevillingen i sin Helhed derhos ikke er saa overordenlig stor, synes jeg, der er al Opfordring for Rigsdagen til at gaa ind paa den. Jeg kan derfor vedblivende ikke skjønne Andet, end at denne Bevilling vil være heldigt anvendt. — Med Hensyn til Bevillingen til Istandsættelsen af Christian den 7des Palais, da kan jeg ikke sige andet om et saadant Endringsforslag, end at ogsaa dets Afgjørelse maa være en Skjønssag, og hvis ellers Alting var paa det Onskeligste mellem den høitæredede Regering og Rigsdagen, saa var det af den Slags Ting, som meget let vilde jeme sig; men da Rigsdagen og navnlig det andet Thing stadig staa paa en spændt Fod med Administrationen, saa er det en Selvsølge, at dette er af den Slags Istandsættelser, som ville lide derunder.

Bytphen-Adeler: Jeg skal tillade mig at gjøre den Bemærkning til den ærede Ordfører, at det samme Andragende, som i Nar er indgivet til det høie Folkething, har været ordret indgivet der ifjor, og det findes paa Fortegnelsen over alle